

Elke toeschouwer de ruimte voor zijn fantasie

Fotografie is tegenwoordig vaak de blauwdruk voor een schilderij. Cor Groenberg en Klaartje Pander, de twee exposanten in Galerie Jacoba Wijk, schilderen zelfs vrij nadrukkelijk naar foto's. Als de foto boeiend was en de geheimzinnige sluier van de schilderkunst erover werd neergelaten, leverde dat soms een goed schilderij op.

Van onze kunstmedewerker
ISABELLA WERKHOVEN

Groningen – Schilderen met een foto als 'ontwerp' lijkt dan misschien een koud kunstje – alles is immers al voorgedrukt – maar met een ontwerp heb je nog geen goed schilderij. Voor Groenberg en Pander lijkt fotografie soms meer een beperking dan een hulpmiddel. De schilderijen van Cor Groenberg (1968) doen denken aan het fotorealisme van begin jaren zeventig. Alleen waren de fotorealisten van toen, zoals Don Eddy met zijn *Volkswagen*, veel beter. Schildertechnisch, maar ook compositorisch en qua onderwerpskeuze. Het gekke is, dat ook Cor Groenberg zelf veel beter was.

Pakweg twee jaar geleden exposeerde hij bij Galerie Wijk met schilderijen waarin dat fotorealisme doeltreffend was uitgevoerd. Bovendien spraken de onderwerpen, met trefzekerheid gekozen, meer tot de verbeelding. Nu moeten we het echter doen met een allegaartje aan onduidelijke onderwerpen zoals een hondenkop, een jaren

vijftig glamour dame en verschillende inwendige organen. De verf voegt weinig meer toe aan het fotografische origineel.

Ook Klaartje Pander (1971) bedoelt in haar schilderijen de oorsprong ervan, een kiekje, niet te verbloemen. Zo heeft ze reusachtige kiekjes (180 x 220 cm) geschilderd van een man met kind, een vrouw met kind, enkele variaties daarop en een zwart gezinnetje in een kale huiskamer, waarvan een klein meisje op de voorgrond in de camera kijkt. Zelfs de 'flitschaduw' is nageschilderd. Pander zegt 'de intimiteit tussen mensen' te willen verbeelden, maar maakt dat niet invoelbaar. De portretten brengen niets teweeg. Geen ontroering, geen schok, geen bewondering.

Dat is het resultaat van een optelsom van factoren. Het klakkeloos naschilderen van een onbeduidend kiekje leidt zelden of nooit tot een interessant schilderij. Ook niet op een formaat van

180 x 220 cm. Je vraagt je af wat ze ermee wil. Moeten ze de toeschouwer wijzen op de schoonheid, op het ontroerende of op het troosteloze van het afgebeelde? Schoonheid kan het doel niet zijn geweest, want daarvoor is het niet 'mooi' genoeg geschilderd, voor ontroering zijn de 'plaatjes' daarentegen te cliché en voor troosteloosheid is het weer niet naargeestig genoeg.

Gordijnen

Wat haar bij de portretten niet lukt, lukt bij de interieurs wel. Het zijn 'interieuruitsneden' van hotelkamers. De kiekjes die aan deze werken ten grondslag liggen zijn naar de achtergrond verdreven door de schilderkunstige interpretatie van Pander. Inventief benadrukt ze de zo typerende smakeloze, anonieme inrichting van low-budget hotelkamers. Ze doet dat door oranje bloemendessins op het behang met de kwast en met verf zo naar voren te halen dat dat het onderwerp van het

schilderij wordt.

Het mooiste schilderij echter is zonder meer *Warhols Gordijnen*, dat balanceert op de grens tussen abstractie en figuratie. Dat, en het effectieve kleurgebruik is meteen de kwaliteit van het werk. Het is niet helemaal duidelijk wat er is afgebeeld – een raam met uitzicht op een binnenplaats? – maar dat is er juist boeiend aan. Wel is er duidelijk sprake van binnen en buiten en van donker en licht. Het Warhol-bloemendessin van de gordijnen is met een soepele, losse toets geschilderd, de kleuren zijn als van een herinnering: tot de essentie teruggebracht. Dat is het vermogen van de schilderkunst, elke toeschouwer de ruimte te geven voor zijn eigen fantasierijke perceptie.

Klaartje Pander en Cor Groenberg t/m 22-12 in Galerie Jacoba Wijk, Akerkhof 18 zz, Groningen. Open: do t/m za 12-17 uur. Info: 050 318 36 48

'Warhol's gordijnen'. © KLAARTJE PANDER